

Jätelaki 3.12.1993/1072

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 LUKU

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoite

Tämän lain tavoitteena on tukea kestävästä kehityksestä edistämällä luonnonvarojen järkevää käyttöä sekä ehkäisemällä ja torjumalla jätteistä aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle.

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee jätettä, sen syntymisen ehkäisemistä sekä sen vaarallisen tai haitallisen ominaisuuden vähentämistä, jätteen hyödyntämisen edistämistä, jätehuollon muuta järjestämistä, roskaantumisen ehkäisemistä sekä roskaantuneen alueen puhdistamista. ([4.2.2000/91](#))

Tätä lakia ei sovelleta räjähdysvaarallisista aineista annetussa laissa ([263/1953](#)) tarkoitettuun räjähdystarvikkeen jätteeseen, ydinenergialaissa ([990/1987](#)) tarkoitettuun ydinjätteeseen, säteilylaissa ([592/1991](#)) tarkoitettuun radioaktiiviseen jätteeseen eikä merensuojelulaissa ([1415/1994](#)) tarkoitettuun luvan nojalla mereen sijoitettavaan jätteeseen. ([4.2.2000/91](#))

Jätteestä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä säädetään lisäksi ympäristönsuojelulaissa ([86/2000](#)). ([4.2.2000/91](#))

Tarkempia säännöksiä lain soveltamisalasta voidaan antaa asetuksella.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *jätteellä* ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä;
 - 2) *ongelmajätteellä* jätettä, joka kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
 - 3) *jätteen* tuottajalla luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka toiminnassa syntyy jätettä;
 - 4) *kiinteistön* haltijalla kiinteistön omistajaa tai omistajan vertaista haltijaa taikka kiinteistöä hallitsevaa vuokraoikeuden haltijaa;
 - 5) *toiminnan järjestäjällä* sataman, tien, ulkoilureitin tai moottorikelkkailureitin pitäjää taikka rautatien haltijaa;
 - 6) *jätteen haltijalla* jätteen tuottajaa, kiinteistön haltijaa tai toiminnan järjestäjää taikka muuta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallinnassa jäte on;
 - 7) *kuljetuksen suorittajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka vastaa jätteen kuljetuksesta jätteen haltijan tai kunnan lukuun;
 - 8) *jätehuollolla* jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja käsittelyä sekä näiden toimintojen tarkkailua ja käsittelypaikan jälkihoitoa;
 - 9) *keräyksellä* jätteen kokoamista, lajittelua tai yhdistämistä kuljetusta taikka omatoimista hyödyntämistä tai käsittelyä varten;
 - 10) *hyödyntämisellä* toimintaa, jonka tarkoituksena on ottaa talteen ja käyttöön jätteen sisältämä aine tai energia;
 - 11) *käsittelyllä* toimintaa, jonka tarkoituksena on jätteen vaarattomaksi tekeminen tai lopullinen sijoittaminen; sekä
 - 12) valvontaviranomaisella alueellista ympäristökeskusta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaista sekä muutakin viranomaista siltä osin kuin sille on annettu tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä valvontatehtäviä. ([5.12.1996/1015](#))
- Mitä tässä laissa säädetään kunnasta, koskee myös pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskuntaa tai kuntayhtymää siltä osin kuin sille on annettu kunnalle tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä tehtäviä.

2 LUKU

Jätteen syntymisen ehkäiseminen sekä sen määrän ja haitallisuuden vähentäminen

4 §

Yleiset huolehtimisvelvollisuudet

Kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja ettei jätteestä aiheudu merkityksellistä haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle eikä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tällöin on erityisesti:

- 1) tuotannon harjoittajan huolehdittava siitä, että tuotannossa käytetään säästeliäästi raaka-ainetta ja että raaka-aineen käyttöä korvataan jätteellä;
- 2) tuotteen valmistajan huolehdittava ja maahantuojan vastaavasti varmistauduttava siitä, että tuote on kestävä, korjattava ja uudelleen käytettävä tai jätteenä hyödynnettävä ja ettei tuotteesta jätteenä aiheudu edellä tarkoitettua vaaraa, haittaa tai vaikeutta; sekä
- 3) viranomaisen huolehdittava siitä, että sen omassa toiminnassa edistetään edellä tarkoitettujen velvollisuuksien toteutumista ja käytetään kierrätettäviä tai kierrätetystä raaka-aineesta valmistettuja tuotteita.

5 §

Valtioneuvoston yleiset määräykset

Valtioneuvosto voi antaa tämän luvun säännösten täytäntöönpanemiseksi yleisiä määräyksiä:

- 1) tuotteen merkitsemisestä tai siihen liitettävästä tiedosta;
- 2) tuotteen pantista tai tuotteen palauttamisesta annettavasta palkkiosta;
- 3) kiellosta, rajoituksesta tai ehdosta valmistaa, maahantuoda, maastaviedä, luovuttaa markkinoille, välittää, myydä, luovuttaa tai käyttää tuotetta, jos sitä valmistettaessa, käytettäessä tai käytöstä poistettaessa syntyy jätettä, jonka on todettu tai voidaan perustellusti odottaa aiheuttavan merkityksellistä haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle taikka vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle; sekä
- 4) Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisesta muusta näihin rinnastettavasta seikasta.

Valtioneuvosto voi antaessaan yleisen määräyksen samalla määrätä sen täytäntöönpanon kannalta tarpeellisen tiedon antamisesta viranomaiselle toiminnasta, tuotteesta tai jätteestä.

3 LUKU

Jätehuollon järjestäminen

6 §

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset huolehtimisvelvollisuudet

Jätehuolto on järjestettävä siten, että:

1) jätteen haltijan on huolehdittava jätehuollon järjestämisestä, jollei jäljempänä tässä luvussa tai 3 a luvussa toisin säädetä; ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu 1 kohta tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

- 1) jätteen haltijan on huolehdittava jätehuollon järjestämisestä, jollei 18 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla toisin määrätä jätteen hyödyntämisen tai jätehuollon muun järjestämisen parantamiseksi taikka jätteestä aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi tai torjumiseksi;
- 2) jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon;
- 3) ensisijaisesti on pyrittävä hyödyntämään jätteen sisältämä aine ja toissijaisesti sen sisältämä energia;
- 4) jätteestä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 5) jätehuollossa on käytettävä parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa sekä mahdollisimman hyvää terveys- ja ympäristöhaitan torjuntamenetelmää;
- 6) jätettä ei saa hylätä tai käsitellä hallitsemattomasti;
- 7) toiminna on pyrittävä hyödyntämään jätteen sisältämää aineita ja energiaa mahdollisimman laajasti ja tehokkaasti, kun se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemisen taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista;
- 8) erilaatuisia ongelmajätteitä ei saa sekoittaa keskenään eikä muihin jätteisiin tai aineisiin paitsi, jos se on jätteiden hyödyntämisen tai käsittelyn kannalta välttämätöntä ja se voidaan tehdä aiheuttamatta terveydelle tai ympäristölle vaaraa tai haittaa;
- 9) milloin sekoittuminen on tapahtunut 8 kohdassa tarkoitetun yleiskiellon vastaisesti, on erottelu tehtävä, jos se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista ja tarpeen terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi;
- 10) jätteet on käsiteltävä jossakin lähimmästä asianmukaisesta jätteen käsittelypaikoista; sekä
- 11) jätehuolto on pyrittävä suunnittelemaan, järjestämään ja rahoittamaan sekä jätehuollon hyväksymismenettelyjä soveltamaan siten, että maahan saadaan sopivasti erilaista käsittelyä edellyttäviä asianmukaisia jätteiden käsittelypaikkoja.

7 §

Jätteen keräyksen järjestäminen

Jätteen tuottajan on huolehdittava jätteen keräyksen järjestämisestä.

Kiinteistön haltijan on kuitenkin huolehdittava järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräyksen järjestämisestä.

Jätteen tuottajan on toimitettava tällainen jäte kiinteistön haltijan järjestämään keräyspaikkaan.

Toiminnan järjestäjän on puolestaan huolehdittava alueellaan tai reitillään syntyvän jätteen keräyksen järjestämisestä.

Kunta voi määrätä, mihin keräyspaikkaan jäte on toimitettava järjestettyä jätteenkuljetusta varten.

8 §

Jätteen kuljetuksen järjestäminen

Jätteen haltijan on huolehdittava jätteen kuljetuksen järjestämisestä.

9 §

Jätteen kuljettaminen

Jätteen kuljetuksen suorittajan on huolehdittava siitä, että jäte kuljetetaan asianmukaisella tavalla ja toimitetaan jätteen haltijan ilmoittamaan tai viranomaisen määräämään paikkaan. Jos jätettä ei oteta paikassa vastaan, on kuljetuksen suorittajan palautettava jäte sen haltijalle.

10 §

Järjestetty jätteenkuljetus

Kunnan on järjestettävä joko omana toimintanaan taikka muuta yhteisöä tai yksityistä yrittäjää käyttäen asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen kuljetus (*kunnan järjestämä jätteenkuljetus*). Jätteen haltijan kanssa tehtävällä sopimuksella kunta voi ottaa järjestämänsä jätteenkuljetukseen muunkin jätteen kuljetuksen. ([19.6.1997/605](#))

Edellä 1 momentissa tarkoitettu jätteenkuljetus voidaan järjestää kunnassa tai sen osassa kunnan päätöksellä ja tarkemmin määräämillä ehdoilla myös siten, että jätteen haltija sopii siitä kuljetuksen suorittajan kanssa (*sopimusperusteinen jätteenkuljetus*). Kunnan määräämät ehdot voivat koskea kuljetettavan jätteen lajia ja laatua, kuljetuksesta lajeittain perittävää kohtuullista ylintä hintaa samoin kuin aluetta, jolla kuljetuksen suorittajan on tarjottava kuljetuspalveluja.

Kunta voi päättää, ettei 1 tai 2 momentissa tarkoitettua jätteenkuljetusta (*järjestetty jätteenkuljetus*) järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet tai jossa on vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, ellei kuljetusta ole terveys- tai ympäristönsuojelusyystä taikka muusta siihen rinnastettavasta syystä pidettävä tarpeellisena.

Järjestetty jätteenkuljetus on suunniteltava ja hoidettava siten, että se osaltaan toteuttaa 6 §:ssä säädettyjä yleisiä velvollisuuksia ja turvaa jätteen haltijoille riittävän palvelutason. Jos jätteenkuljetusta ei ole järjestetty kiinteistökohtaisesti, kunnan on huolehdittava siitä, että keräyspaikat ovat kohtuullisesti saavutettavissa. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) lisätty 4 momentti tulee voimaan 1.9.2004.

11 § ([4.6.2004/452](#))

Liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen

Jätteen haltijan on liityttävä alueella järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Jätteen haltijan on toimitettava jätteet järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä olevaan jäteastiaan tai keräyspaikkaan lukuun ottamatta niitä jätteitä, jotka jätteen haltija tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja asianomaisten kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti hyödyntää tai käsittelee itse.

L:lla [452/2004](#) muutettu 11 § tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

11 §

Liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen

Jätteen haltijan on liityttävä alueella järjestettyyn jätteenkuljetukseen.

Kunta voi kuitenkin päättää, että järjestettyyn jätteenkuljetukseen ei tarvitse liittyä, jos jätteen määrä on poikkeuksellisen vähäinen ja jos jätteen haltija järjestää itse jätehuollon.

12 §

Jätteen hyödyntäminen ja käsittely

Jätteen haltijan on huolehdittava jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn järjestämisestä.

13 §

Kunnan järjestämä jätteen hyödyntäminen ja käsittely

Kunnan on järjestettävä asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely. Kunnan on järjestettävä myös asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyneen ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä. Jätteen haltijan kanssa tehtävällä sopimuksella kunta voi järjestää muunkin jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn. Kunta voi myös määrätä, että jäte on toimitettava kunnan järjestämään jätteen käsittelyyn. ([19.6.1997/605](#))

Kunta voi antaa 1 momentissa säädetyn jätehuollon osittain tai kokonaan muun yhteisön tai yksityisen yrittäjän hoidettavaksi. Kunta vastaa tällöinkin siitä, että sille säädetty velvollisuus tulee täytetyksi.

14 §

Kiinteistön haltijan toissijaisesti järjestämä jätehuolto

Jos jätteen haltija laiminlyö 7, 8 tai 12 §:ssä säädetyn velvollisuutensa, on kiinteistön haltijan, jonka hallitsemalla kiinteistöllä jäte on syntynyt tai joka on sallinut jätteen toimittamisen kiinteistölle, huolehdittava jätehuollon järjestämisestä. Jos kiinteistön haltija vaihtuu sen jälkeen, kun jäte on toimitettu pois kiinteistöltä, on kiinteistön omistajan huolehdittava tässä tarkoitetusta jätehuollon järjestämisestä.

15 §

Jätteen luovuttaminen ja vastaanottajan velvollisuus

Jätteen saa luovuttaa vain:

- 1) 8 luvussa tarkoitetussa hyväksymismenettelyssä hyväksytylle vastaanottajalle;
 - 2) sille, jolla on oikeus ottaa vastaan jäte ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan nojalla;
 - 3) sille, jonka toimintaan ei ympäristönsuojelulain 30 §:n 1 momentin nojalla tarvita mainitun lain 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädettyä perusteella ympäristölupaa ja toiminta on merkitty mainitun lain 65 §:n nojalla ympäristönsuojelun tietojärjestelmään;
 - 4) jos vastaanottajalta ei edellytetä edellä 1-3 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää, lupaa tai merkitsemistä, sellaiselle vastaanottajalle, jolla on riittävät edellytykset huolehtia jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä. ([4.2.2000/91](#))
- Luovutettaessa jäte 1 momentissa säädettyllä tavalla siirtyy velvollisuus huolehtia jätehuollon järjestämisestä jätteen vastaanottajalle. Velvollisuus ei kuitenkaan siirry 49 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon merkitylle kuljetuksen suorittajalle kuljetettaessa jäte muussa kuin järjestetyssä jätteenkuljetuksessa.

16 §

Kuntien yhteistyö

Kuntien on tarpeen mukaan huolehdittava niille kuuluvasta jätehuollon järjestämisestä yhteistoiminnassa.

Jos kuntien yhteistoiminta on tarpeen jätehuollon järjestämiseksi tässä laissa tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisesti, mutta kunnat eivät pääse yhteistoiminnasta keskenään sopimukseen, valtioneuvosto voi velvoittaa kunnat yhteistoimintaan ja määrätä sen ehtoista.

17 §

Kunnalliset jätehuoltomääräykset

Kunta voi antaa tämän luvun säännösten tai niiden nojalla annettujen valtioneuvoston yleisten määräysten täytäntöönpanon täsmentämiseksi paikallisia yleisiä määräyksiä;

- 1) jätteen keräyksestä, lajittelusta, säilyttämisestä, kuljetuksesta, edelleen välittämisestä, hyödyntämisestä tai käsittelystä ja näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;
- 2) terveys- tai ympäristövaaran tai -haitan ehkäisemiseksi tarvittavista toimista; sekä
- 3) jätehuollon valvonnasta.

Määräykset on annettava yleisesti tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on toimitettava lisäksi tiedoksi alueelliselle ympäristökeskukselle. ([24.1.1995/63](#))

18 §

Valtioneuvoston yleiset säännökset jätehuollon järjestämistä koskevien säännösten täytäntöönpanosta ([19.6.1997/605](#))

Valtioneuvosto voi antaa tämän luvun säännösten täytäntöön panemiseksi yleisiä säännöksiä: ([19.6.1997/605](#))

- 1) jätteen keräyksestä, merkitsemisestä, lajittelusta, säilyttämisestä, kuljetuksesta, edelleen välittämisestä, hyödyntämisestä tai käsittelystä ja näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;
 - 2) terveys- tai ympäristövaaran tai -haitan ehkäisemiseksi tarvittavista toimista;
 - 3) tarkkailusta ja valvonnasta;
 - 4) ongelmajätteen tunnistamiseksi ja kuljetuksen valvomiseksi tarvittavasta tunnistamislomakkeesta ja sen käytöstä;
- 5 kohta on kumottu L:lla 4.6.2004/452, joka tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:*
- 5) tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan, pakkaajan tai käyttäjän taikka näiden muodostaman oikeustoimikelpoisen yhteisön (*tuottajayhteisö*) velvollisuudesta joko osittain tai kokonaan huolehtia jätehuollon järjestämisestä tai vastata siitä aiheutuvista kustannuksista samoin kuin jätteen tuottajan, kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan oikeudesta tai velvollisuudesta toimittaa jäte näin järjestettyyn jätehuoltoon tai osallistua siihen muuten; sekä ([19.6.1997/605](#))
 - 6) muusta näihin rinnastettavasta tämän luvun säännösten täytäntöönpanemiseksi tarpeellisesta seikasta.

Valtioneuvosto voi antaessaan yleisen määräyksen samalla määrätä sen täytäntöönpanon valvonnan kannalta tarpeellisen tiedon antamisesta viranomaiselle jätteestä tai jätehuollosta.

3 a luku ([4.6.2004/452](#))

Tuottajavastuu

L:lla [452/2004](#) lisätty 3 a luku tulee voimaan 1.9.2004.

18 a § ([4.6.2004/452](#))

Tuottajavastuun tavoitteet

Tuottajavastuulla tarkoitetaan 18 b §:ssä tarkoitettua tuottajan velvollisuutta huolehtia markkinoille luovuttamiensa tuotteiden ja niistä syntyvän jätteen uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon järjestämisestä sekä tästä aiheutuvista kustannuksista.

Tuottajavastuun tavoitteena on luonnonvarojen kestävä käytön sekä kestävä tuotannon ja kulutuksen periaatteiden mukaisesti:

- 1) tehostaa jätteen syntymisen ehkäisemistä ja tuotteiden uudelleenkäyttöä;
- 2) tehostaa jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen tai sen osan uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon järjestämistä;
- 3) vähentää kaatopaikoille sijoitettavan jätteen määrää ja haitallisuutta sekä jätteistä aiheutuvaa vaaraa tai haittaa ihmisen terveydelle tai ympäristölle.

18 b § (4.6.2004/452)

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee seuraavia tuotteita ja tuottajia:

- 1) moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaat ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään renkaiden tai renkailla varustettujen ajoneuvojen tai laitteiden ammattimaista valmistajaa tai maahantuoja taikka renkaiden pinnoittajaa;
- 2) sanomalehdet, aikakauslehdet, toimistopaperit ja muut niihin rinnastettavat paperituotteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään painopaperin ja muiden paperituotteiden valmistukseen käytettävän paperin ammattimaista valmistajaa ja maahantuoja;
- 3) pakkaukset ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään ammattimaista tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuoja;
- 4) henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään ajoneuvon valmistajaa tai ammattimaista maahantuoja taikka ammattimaista välittäjää, joka toimittaa maahan ajoneuvoja kotimaisen käyttäjän nimissä;
- 5) sähkö- ja elektroniikkalaitteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään sähkö- ja elektroniikkalaitteen valmistajaa ja maahantuoja sekä sellaista myyjää, joka myy laitteita omalla tuotemerkillään; tuottajavastuu ei kuitenkaan koske laitteita, jotka on suunniteltu erityisesti sotilaalliseen käyttöön tai jotka muutoin liittyvät valtion keskeisten turvallisuusasetusten turvaamiseen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä 1 momentissa tarkoitettuja tuotteita ovat.

18 c § (4.6.2004/452)

Tuottajan vastuu

Tuottaja on velvollinen edistämään 18 b §:ssä tarkoitettua tuotteen uudelleenkäyttöä sekä järjestämään jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen tai sen osan uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon sekä vastaamaan siitä aiheutuvista kustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tuottajan velvollisuus voi koskea tuottajan itse markkinoille luovuttamia tuotteita ja markkinoille luovutettujen tuotteiden määrään tai markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta kaikista niistä vastaavista markkinoille luovutetuista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille luovuttamisen ajankohdasta.

Tuottajavastuuseen perustuvassa uudelleenkäytössä, hyödyntämisessä ja muussa jätehuollossa on noudatettava soveltuvin osin, mitä 4 §:ssä ja 6 §:n 2–11 kohdassa säädetään yleisestä huolehtimisvelvollisuudesta, 9 §:ssä jätteen kuljettamisesta ja 15 §:ssä jätteen luovuttamisesta ja vastaanottajan velvollisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:

- 1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden ja niistä muodostuvan jätteen synnyn ehkäisemiselle, uudelleenkäytölle, kierrätykselle ja hyödyntämiselle asetettavista määrällisistä tavoitteista ja velvoitteista sekä määrärajoista tavoitteiden saavuttamiselle ja velvoitteiden täyttämiseksi ja niin, että tavoitteet ja velvoitteet voivat olla materiaaleittain, tuotteittain tai tuoteryhmittäin eriytettyjä;
- 2) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden jätehuollossa aiheutuvan merkittävän haitan estämiseksi sekä niiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta ihmisen terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

18 d § (4.6.2004/452)

Tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden vastaanottoaika

Tuottajan on huolehdittava niin kattavan vastaanottoaika verkoston järjestämisestä 18 b §:ssä tarkoitetuille käytöstä poistettaville tuotteille, että tuotteen viimeisellä haltijalla on koko maassa kohtuullinen mahdollisuus luovuttaa käytöstä poistettava tuote uudelleenkäyttöön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätehuoltoon.

18 e § (4.6.2004/452)

Tuotteen merkinnät ja purkamista koskevat tiedot

Edellä 18 b §:ssä tarkoitettua ajoneuvon tuottajan on huolehdittava siitä, että tuote tai sen osat on asianmukaisesti merkitty vaarallisia aineita sisältävien osien tunnistamiseksi. Sähkö- ja elektroniikkalaitteissa on oltava tuottajan, markkinoillelääntämisaikakohdan ja erilliskeräilyvelvollisuuden osoittava merkintä.

Ajoneuvon ja sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on lisäksi huolehdittava siitä, että tuotteen myyjät ja tarvittaessa muut toimijat saavat tarvittavat tiedot ja ohjeet tuotteesta, sen uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja osien kierrätettävyydestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tuotteiden merkitsemisestä ja niiden purkamista koskevista tiedoista.

18 f § (4.6.2004/452)

Tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on toimitettava Pirkanmaan ympäristökeskukselle tämän lain ja sen nojalla annettujen tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntönnäpön valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot markkinoille toimitetuista tuotteista, käytöstä poistettujen tuotteiden kertymästä, niiden keräilystä, uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä, viennistä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuotekohtaisesti tarkemmin edellä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista.

18 g § (4.6.2004/452)

Tuottajayhteisö ja tuottajien muu yhteistoiminta

Tuottaja voi huolehtia 18 c §:n mukaisesti ja muista tästä laista ja sen nojalla annetuista säännöksistä johtuvista velvollisuuksistaan yhteistoiminnassa muiden tuottajien ja toimijoiden kanssa perustamalla oikeuskelpoisen yhteisön tai säätiön

(*tuottajayhteisö*), liittymällä olemassa olevaan tuottajayhteisöön taikka sopimalla siitä olemassa olevan tuottajayhteisön kanssa. Mikäli tuottaja on liittynyt tuottajayhteisöön tai tehnyt sen kanssa sopimuksen, tuottajavastuu siirtyy tuottajalta tuottajayhteisölle, kun tuottajayhteisöä taikka liittymistä tai sopimusta koskeva ilmoitus on hyväksytty tai merkitty 50 c §:n mukaisesti tuottajatiedostoon.

Tuottajayhteisössä velvoitteet on jaettava tuottajien ja mahdollisten muiden toimijoiden kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajayhteisön tulee ottaa osakkaakseen, jäsenekseen tai sopimussuhteeseen samoilla ehdoilla kuin sen piirissä jo oleva tuottaja, sellainen uusi tuottaja, jolle markkinoiden vähäisyyden tai muun erityisen syyn vuoksi on taloudellisesti kohtuutonta yksin järjestää kattava uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätahuolto.

Tuottajayhteisön on otettava 18 a §:n 2 momentissa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi tasapuolisesti huomioon kaikki taloudelliset toimijat ja heidän asianmukaiset toimintamahdollisuutensa kyseisillä markkinoilla tehdessään sopimuksia uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätahuollon käytännön järjestämisestä.

Valtioneuvosto voi päätöksellään velvoittaa tietyllä tuotealalla toimivat tuottajayhteisöt ja tuottajat yhteistoimintaan, jos se on tarpeen sellaisten rinnakkaisien uudelleenkäyttö- ja hyödyntämisjärjestelmien poistamiseksi tai muodostumisen estämiseksi, joista on ilmeistä haittaa järjestelmien yleiselle toimivuudelle tai tuotteiden viimeisen haltijan mahdollisuudelle saada toimitettua käytöstä poistettava tuote uudelleenkäyttöön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätahuoltoon.

Mitä 2–4 momentissa säädetään tuottajayhteisöstä, koskee vastaavasti sellaista muuta usean tuottajan yhteistoimintajärjestelyä, joka huolehtii tuottajavastuuseen perustuvasta uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätahuollosta ja jolla on kyseisten tuotteiden tai tuoteryhmän osalta merkittävä markkina-asema.

18 h § (4.6.2004/452)

Eräiden muiden toimijoiden velvollisuudet

Edellä 18 b §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen renkaiden myyjän ja muun luovuttajan on otettava uusien renkaiden ostajalta vastaan käytöstä poistettavat renkaat. Velvollisuus koskee myytävään määrään nähden kohtuulliseksi katsottavaa määrää ja ostettavia rengaslajeja vastaavia käytöstä poistettavia renkaita.

Edellä 18 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden myyjän ja muun jakelijan on otettava ostajalta vastaan kotitaloudesta peräisin oleva, käytöstä poistettava sähkö- ja elektroniikkalaitte, jonka tilalle ostetaan uusi vastaava laite, tai osoitettava ostajalle muu vastaanottoaika.

Jäljempänä 18 k §:ssä tarkoitettujen juomien myyjän ja muun jakelijan on otettava näiden juomien ostajalta vastaan tyhjä juomapakkaukset.

Kiinteistön haltijan on järjestettävä edellä 18 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen käytöstä poistettavien paperituotteiden keräystä varten tarvittavat tilat ja keräysvälineet asuinkiinteistölle ja sellaiselle kiinteistölle, jolla on toimistoja taikka tuotanto- tai palvelutoimintoja. Velvollisuus ei kuitenkaan koske kiinteistöjä, jotka sijaitsevat pientalo- tai haja-asutusalueella, jossa tuottaja on järjestänyt keräyksen alueellisilla vastaanottoaikoilla tai jossa keräyksen järjestäminen aiheuttaisi kohtuuttomia kustannuksia kerättävän paperin vähäisen määrän vuoksi.

Kunnan on toimitettava siten, ettei tuottajan mahdollisuus huolehtia tässä luvussa tai sen nojalla säädetystä velvoitteista vaarannu.

18 i § (4.6.2004/452)

Tuotteen viimeisen haltijan oikeudet

Edellä 18 b §:ssä tarkoitettujen tuotteiden viimeisellä haltijalla on oikeus luovuttaa käytöstä poistettava tuote maksutta tuottajan järjestämään uudelleenkäyttö-, hyödyntämis- ja jätahuoltojärjestelmään. Jos tuotteesta puuttuu jätteen hyödyntämisarvon kannalta oleellisia osia, kuten moottori, korin oleelliset osat tai katalysaattori taikka siihen on lisätty uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä tai muuta jätahuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita, romuajoneuvon luovuttajalta voidaan kuitenkin periä poistettujen osien raaka-ainearvoa vastaava maksu tai uudelleenkäytölle, hyödyntämiselle tai muulle jätahuollolle aiheutuvia lisäkustannuksia vastaava kohtuullinen maksu.

18 j § (4.6.2004/452)

Pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevat erityissäännökset

Pakkauksia koskeva tuottajavastuu on osittainen. Tuottajan tulee omalta osaltaan huolehtia siitä, että markkinoille lasketuista pakkauksista hyödynnetään keskimäärin yhteensä 61 painoprosenttia. Muilta osin pakkausjätteen jätahuollosta vastaa tällöin jätteen haltija sekä kiinteistön haltija ja kunta siten kuin 3 luvussa säädetään.

Pakkauksia ja pakkausjätteiden hyödyntämistä ja siihen liittyvää kustannusvastuuta koskevia velvoitteita, 18 f §:ssä tarkoitettuja seurantatietoja ja 68 §:n 2 momentissa tarkoitettua jäteneuvontaa koskevia velvoitteita ei sovelleta 18 b §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun pakkaajaan ja maahantuojaan, jonka toiminnan liikevaihto on edellisenä vuonna ollut vähemmän kuin 1 000 000 euroa.

18 k § (4.6.2004/452)

Eräät juomapakkaukset

Mitä tässä laissa säädetään tuottajavastuuseen perustuvasta uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätahuollosta sekä tuottajasta, koskee vastaavasti virvoitusjuomaverosta annetun lain (1474/1994) 4 §:ssä ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 7 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntipäällysten kierrätysjärjestelmää sekä mainituissa laeissa tarkoitettujen tuotteiden valmistajaa, pakkaajaa ja maahantuoja.

18 l § (4.6.2004/452)

Romuajoneuvoja koskevat erityissäännökset

Sellaisen 18 b §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna ajoneuvon, jota voidaan pitää 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna jätteenä (*romuajoneuvona*), viimeisen haltijan on toimitettava romuajoneuvo tuottajavastuun piiriin kuuluvaan järjestelmään kuuluvalla kerääjällä tai esikäsitelijällä. Vastaanottajan on tarkistettava viimeisen haltijan oikeus luovuttaa romuajoneuvo.

Ajoneuvon viimeiselle haltijalle on tällöin annettava asianmukainen romutustodistus romuajoneuvon lopulliseksi poistamiseksi Ajoneuvohallintokeskuksen ajoneuvoliikennerekisteristä. Rekisteristä poistamisesta voidaan periä tuottajalta kohtuullinen maksu.

Rekisteristä poistamisesta ja romutustodistuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ja siitä perittävistä maksuista liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

18 m § (4.6.2004/452)

Sähkö- ja elektroniikkalaitteita koskevat erityissäännökset

Tuottaja vastaa muun käyttäjän kuin kotitalouden käytöstä poistaman sähkö- ja elektroniikkalaitteen hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta aiheutuvista kustannuksista, jos laite on saatettu markkinoille elokuun 13 päivän 2005 jälkeen. Tuottaja vastaa ennen mainittua päivämäärää markkinoille saatetun, käytöstä poistettavan tuotteen hyödyntämisen ja muun jätehuollon kustannuksista vain, jos käytöstä poistettava laite korvataan vastaavalla tai saman käyttötarkoituksen omaavalla laitteella. Muutoin laitteen muu käyttäjä kuin kotitalous vastaa käytöstä poistetun laitteen hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta aiheutuvista kustannuksista. Tuottaja ja tuotteen muu käyttäjä kuin kotitalous voivat sopia myös muusta kustannusten jaosta. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan tulee asettaa vakuus, kuten kierrätysvakuutus tai suljettu pankkitili, tai kuulua asianmukaiseen rahoitusjärjestelmään sen osoittamiseksi, että elokuun 13 päivän 2005 jälkeen markkinoille saatettavien kotitalouksissa käytettävien laitteiden tulevan jätehuollon rahoitus on turvattu.

18 n § (4.6.2004/452)

Asetuksenantovaltuus Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi:

1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden keräystä, merkitsemistä, lajittelua, varastointia, säilyttämistä, kuljetusta, edelleen välittämistä, uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä, käsittelyä tai muuta jätehuoltoa koskevista teknisistä vaatimuksista sekä jätehuoltokustannusten ilmoittamisesta tuotteen hinnassa;

2) tuottajavastuuta koskevien säännösten soveltamisesta, jos tuotteet hankitaan ulkomailta tai viedään maasta sähköisellä tai muulla etäkaupalla.

L:lla [452/2004](#) lisätty 3 a luku tulee voimaan 1.9.2004.

4 LUKU

Roskaantumisen (4.2.2000/91)

19 §

Roskaamiskielto

Ympäristöön ei saa jättää roskaa, likaa eikä käytöstä poistettua konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa (*roskaamiskielto*).

20 §

Roskaantuneen alueen puhdistamisvelvollisuus

Roskaaja on velvollinen puhdistamaan roskaantuneen alueen. Roskaajana pidetään myös huvi- tai muun sellaisen tilaisuuden järjestäjää, jos ympäristö roskaantuu tilaisuuden seurauksena.

Jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka jos roskaaja laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa ja kysymys on yleisen tai yksityisen tien alueesta taikka sen vier- tai liitännäisalueesta, rautatiealueesta, yleisen ulkoilu- tai moottorikelkkailureitin alueesta, yleisestä ulkoilu- tai virkistysalueesta taikka muusta näihin rinnastettavasta yleisesti käytettäväksi tarkoitettua alueesta tai alueesta, jolla on voimassa asemakaava, on roskaantuneen alueen haltija ja yleisen ulkoilu- tai moottorikelkkailureitin alueella sen pitäjä velvollinen puhdistamaan alueen. ([5.2.1999/147](#))

Kadun puhdistamisvelvollisuudesta säädetään erikseen. ([5.2.1999/147](#))

21 §

Roskaantuneen alueen puhdistamisesta määrääminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä roskaajan tai muun puhdistamiseen velvollisen puhdistamaan roskaantuneen alueen. ([5.12.1996/1015](#))

Jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta tai jos roskaaja laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa eikä kysymys ole 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua alueesta, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä alueen haltijan puhdistamaan roskaantuneen alueen, edellyttäen ettei puhdistamisvelvollisuutta ole pidettävä kohtuuttomana. Jos kysymys on kunnan hallinnassa olevasta alueesta, alueellinen ympäristökeskus voi määrätä kunnan puhdistamaan roskaantuneen alueen. ([5.12.1996/1015](#))

Jos 2 momentissa tarkoitettu roskaantuneen alueen muu haltija kuin kunta laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa tai jos puhdistamisvelvollisuutta on pidettävä kohtuuttomana, alueellinen ympäristökeskus voi määrätä kunnan puhdistamaan alueen. ([24.1.1995/63](#))

22-26 §

22-26 § on kumottu L:lla 4.2.2000/91.

5 LUKU

Kustannusvastuu ja rahoitus

27 § (4.6.2004/452)

Jätteen haltijan kustannusvastuu

Jätteen haltija tai edellinen haltija vastaa jätteestä aiheutuvista kustannuksista, jollei tuottajavastuun osalta 3 a luvusta muuta johdu.

L:lla [452/2004](#) muutettu 27 § tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

27 §

Jätteen haltijan kustannusvastuu

Jätteen haltija tai edellinen haltija vastaa jätteestä aiheutuvista kustannuksista, jollei 18 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla toisin määrätä.

28 §

Kunnan jätemaksu

Kunnalla on oikeus kantaa järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä sille aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jätemaksua. Jätemaksu voi muodostua yhdestä tai useasta maksusta.

Jätteen käsittelystä on kannettava jätemaksu, jolla katetaan vähintään käsittelypaikkojen perustamisesta, käytöstä, käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta aiheutuvat kustannukset.

29 §

Kunnan jätemaksun määräämisperusteet

Jättemaksun määrämisen yleisinä perusteina ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Perusteina saadaan lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käyttö sekä kuljetusmatka kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena.

Jos jätteen määrää tai laatua ei voida vaikeudetta luotettavasti selvittää tai jos ympäristönsuojelun tai jätehuollon järjestämisen kannalta on tarpeellista, voidaan jättemaksun määräämisperusteina käyttää myös kiinteistön kerrosalaa, henkilöiden lukumäärää tai muuta vastaavaa perustetta.

30 §

Kunnan jättemaksun määrääminen

Jättemaksun määrämisen yksityiskohtaiset perusteet sisältävän taksan hyväksyy kunta. Taksa tulee hyväksyä siten, että jättemaksu vastaa tarjottua palvelutasoa ja kannustaa jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä jätteen hyödyntämiseen. Jättemaksun määrää ja panee maksuun kunnan määräämä viranomainen. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Jättemaksun määrämisen yksityiskohtaiset perusteet sisältävän taksan hyväksyy kunta. Taksa tulee hyväksyä siten, että jättemaksu kannustaa jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä jätteen hyödyntämiseen.

Jos taksan mukaista jättemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä, voidaan maksu määrätä taksasta poiketen tai maksu jättää perimättä ottaen huomioon erityisesti jätteen määrä, järjestetyn jätehuollon palvelutaso ja 11 §:ssä tarkoitettu jätteen omatoiminen hyödyntäminen ja käsittely. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Jos taksan mukaista jättemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä, voidaan maksu määrätä taksasta poiketen.

Yksittäistapauksessa maksun perusteet voidaan määrätä taksasta riippumatta.

Määrättäessä jättemaksu poikkeavalla tavalla tai määrättäessä siitä taksasta riippumatta on maksuperusteiden oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

31 §

Velvollisuus suorittaa kunnan jättemaksu

Jätteen haltija tai edellinen haltija, jonka jätteestä kunta huolehtii, on velvollinen suorittamaan jättemaksun.

Jos kunta järjestää jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn mutta ei sen kuljetusta, voidaan jättemaksu periä kuljetuksen suorittajalta.

32 §

Kunnan jättemaksusta tehtävä muistutus

Maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa maksulipun saamisesta muistutus jättemaksun määräämisestä ja maksuunpanosta päättävälle kunnan viranomaiselle. Muistutuksen johdosta on tehtävä päätös ja maksuvelvolliselle lähetettävä uusi maksulippu.

33 §

Kunnan jättemaksun suorittaminen ja palauttaminen

Jättemaksu suoritetaan kunnalle. Kunta voi myös määrätä, että maksu suoritetaan sen lukuun toimivalle yhteisölle tai yrittäjälle.

Jättemaksu on suoritettava maksulipussa tai muistutuksen johdosta lähetetyssä uudessa maksulipussa ilmoitettuna aikana muutoksenhausta huolimatta. Jos maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle määrälle on suoritettava erääntymispäivästä vuotuista viivästyskorkoa [korkolain 4 §:n](#) 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. ([3.3.1995/298](#))

Jos jättemaksu muutoksenhaun johdosta poistetaan tai sitä alennetaan, kunnan on suoritettava liikaa maksettu määrä takaisin sekä vuotuista korkoa maksupäivästä takaisinmaksupäivään saakka kulloinkin voimassa olevaa valtiovarainministeriön eräistä viitekorjoista annetun lain ([996/1998](#)) nojalla vahvistamaa kolmen kuukauden markkinakoron vuosikeskiarvoa vastaavan korkokannan mukaan. ([4.2.2000/91](#))

34 §

Kunnan jättemaksua koskevien säännösten jättäminen soveltamatta

Kunnan jättemaksua koskevia säännöksiä ei sovelleta siltä osin kuin jätteen hyödyntäminen tai käsittely on annettu 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteisön tai yrittäjän hoidettavaksi.

35 § ([4.2.2000/91](#))

Valtion osallistuminen jätehuoltotyöhön

Jos ympäristössä olevasta jätteestä tai muusta käytöstä poistetusta esineestä tai aineesta aiheutuu 19 §:ssä tai ympäristönsuojelulain 7 §:ssä tarkoitettu vaara, haitta tai muu seuraus ja tämän ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarpeellisesta työstä tai toimenpiteestä on aiheutunut tai voi aiheutua kunnan jätehuollolle kohtuuttomaksi katsottavat kustannukset, alueellinen ympäristökeskus voi, sovituaan siitä tarvittaessa asianomaisen kunnan kanssa, jätehuoltotyönä valtion talousarvion rajoissa tehdä tai teettää työn tai toimenpiteen taikka osallistua muuten edellä tarkoitettuihin kustannuksiin.

6 LUKU

Viranomaiset

36 §

Valtakunnalliset viranomaiset ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu otsikko tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu: Keskushallinnon viranomaiset

Ympäristöministeriö johtaa, ohjaa ja kehittää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista.

Suomen ympäristökeskus valvoo jätteen maahantuontia ja maastavientiä sekä siirtoa Suomen alueen kautta (*jätteen kansainvälinen siirto*) koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. ([24.1.1995/63](#))

Pirkanmaan ympäristökeskus valvoo valtakunnallisena viranomaisena tuottajia, tuottajayhteisöjä ja tuottajavastuuta koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) lisätty 3 momentti tulee voimaan 1.9.2004.

37 § ([24.1.1995/63](#))

Alueellinen viranomainen

Alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja kehittää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan sekä valvoo näiden säännösten ja määräysten noudattamista.

38 §

Kunnan viranomaiset

Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa ([64/86](#)) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista kunnassa. ([5.12.1996/1015](#))
2 momentti on kumottu L:lla 4.2.2000/91.

39 §

Muut viranomaiset

Jätteen kansainvälistä siirtoa sekä 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun tuotteen maahantuontia ja maastavientiä koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo myös tullilaitos.

Valtioneuvosto voi, antaessaan 5 tai 18 §:ssä tarkoitetun säädöksen, määrätä muunkin valtion viranomaisen osallistumaan sen noudattamisen valvontaan. ([4.2.2000/91](#))

7 LUKU

Jätteitä ja jätehuoltoa koskeva suunnittelu

40 §

Valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma

Tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen ja määrättyjen tehtävien hoitamiseksi ja kehittämiseksi on ympäristöministeriön ja alueellisen ympäristökeskuksen laadittava jätteitä ja jätehuoltoa koskeva suunnitelma (*valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma*). ([24.1.1995/63](#))

Jätesuunnitelmassa on esitettävä jätteitä ja jätehuollon nykytilaa koskevat tiedot sekä asetetut kehittämistavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarpeelliset toimet.

Jätteiden siirtoja koskevan valtakunnallisen jätesuunnitelman osan ympäristöministeriö voi määrätä sitovasti noudatettavaksi.

41 § (24.1.1995/63)

Kunnan tehtävät jätesuunnitelmia laadittaessa

Kunnan on annettava alueelliselle ympäristökeskukselle ja sen edelleen ympäristöministeriölle jätesuunnitelman laadintaa varten tarpeelliset tiedot kunnassa syntyvistä jätteistä, jätehuollon järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevista kehittämistavoitteista.

8 LUKU

Hyväksymismenettelyt

42-44 §

42-44 § on kumottu L:lla 4.2.2000/91.

45 § (24.1.1995/63)

Jätteen siirto

Jätteen siirrosta ja siirron hyväksymisestä on voimassa, mitä säädetään Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 259/93, jäljempänä jätteesiirtoasetus, sekä mitä sen mukaisesti säädetään tai määrätään. Yksinomaan Suomen alueella tapahtuvasta jätteen siirrosta on kuitenkin voimassa, mitä siitä tässä laissa ja sen nojalla jätteesiirtoasetuksen mukaisesti säädetään tai määrätään.

Suomen ympäristökeskus on Suomessa jätteesiirtoasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen jätteen kansainvälisissä siirroissa.

Suomen ympäristökeskus voi antaa yleisiä ohjeita jätteen kansainvälisistä siirroista.

46-48 §

46-48 § on kumottu L:lla 4.2.2000/91.

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Alueelliselle ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon hyväksymistä varten ilmoitus:

- 1) jätteen ammattimaisesta keräämisestä ja kuljettamisesta;
- 2) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen ulkopuolella. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Alueelliselle ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon hyväksymistä varten ilmoitus:

- 1) jätteen ammattimaisesta keräämisestä ja kuljettamisesta;
- 2) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen ulkopuolella;
- 3) tuottajayhteisöstä. ([4.2.2000/91](#))

Ilmoituksessa on oltava toimintaa ja sen harjoittajaa koskevat riittävät tiedot. Ilmoitus on tehtävä vähintään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista. Ilmoitus tulee tehdä myös toiminnan valvontaa varten siten kuin siitä asetuksella tarkemmin säädetään. ([4.2.2000/91](#))

Jos ilmoituksen tarkoittamassa toiminnassa tapahtuu olennainen muutos tai toiminta lopetetaan, on siitä viivytyksettä ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle. ([24.1.1995/63](#))

49 a § (4.2.2000/91)

Jätetiedostoon hyväksymisen edellytykset

Toiminta hyväksytään jätetiedostoon, jos ilmoitukseen liitetyn selvityksen perusteella tai muutoin osoitetaan, että

- 1) toimintaa harjoitetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti ja ammattitaitoisesti;
- 2) toiminnassa käytettävä laitteisto tai kalusto on teknisesti korkeatasoista ottaen huomioon toiminnan ympäristövaikutukset taikka siitä aiheutuva vaara tai haitta terveydelle tai ympäristölle;
- 3) toiminnanharjoittaja on toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset huomioon ottaen riittävän vakavarainen tai hän voi asettaa riittävän vakuuden asianmukaisten jätehuoltotoimenpiteiden varmistamiseksi.

50 § (4.2.2000/91)

Jätetiedostoon hyväksymisen yhteydessä annettavat määräykset

Alueellisen ympäristökeskuksen on tehtävä päätös jätetiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta. Päätöksessä voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä 49 a §:n velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan vain tiettyntyyppistä jätettä tai varastoitavan jätteen määrää.

50 a § (4.2.2000/91)

Jätteen kansainvälistä siirtoa tai jätetiedostoon hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen ja peruuttaminen

Jätteen kansainvälistä siirtoa tai jätetiedostoon hyväksymistä koskevaa päätöstä voidaan päätöksen antaneen viranomaisen aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai jos osoittautuu, että toiminnasta aiheutuva vaara tai haitta on arvioitua olennaisesti suurempi taikka jos päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan muutoin olleen olennaisesti toisenlaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Päätöstä voidaan muuttaa myös, jos se on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Päätöksen muuttamista koskeva asia on käsiteltävä soveltuvin osin samoin kuin päätöksen antaminen.

Hyväksyntä voidaan peruuttaa, jos jokin hyväksynnän olennaisista edellytyksistä ei enää täyty tai jos säännöksiä on rikottu siten, että toiminnasta aiheutuu olennaista vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

50 b § (4.6.2004/452)

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Edellä 18 b §:ssä tarkoitetun tuottajan on tehtävä Pirkanmaan ympäristökeskukselle ilmoitus tuottajatiedostoon merkitsemistä varten. Vastaavasti tuottajayhteisön on tehtävä ilmoitus tuottajatiedostoon hyväksymistä varten, jolloin sen piiriin kuuluvan tuottajan ei tarvitse erikseen tehdä ilmoitusta. Pirkanmaan ympäristökeskukselle on ilmoitettava myös oleellisista toiminnan muutoksista ja toiminnan lopettamisesta sekä tuottajayhteisön jäsenten ja sopimusosapuolten muutoksista.

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perustella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitetusta vakuudesta.

Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta lain 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoituksen sisällöstä.

Tuottajatiedostoon merkitään myös ympäristöministeriön virvoitusjuomaverosta annetun lain 4 §:n ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 7 §:n nojalla tekemät päätökset vähittäismyyntipäällysten kierrätysjärjestelmän hyväksymisestä.

L:lla [452/2004](#) lisätty 50 b § tulee voimaan 1.9.2004.

50 c § (4.6.2004/452)

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Pirkanmaan ympäristökeskus merkitsee tuottajan tuottajatiedostoon. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajaa ei voida merkitä tiedostoon ilman selvitystä 18 m §:n 2 momentissa tarkoitetusta vakuudesta.

Tuottajayhteisö hyväksytään tuottajatiedostoon, jos ilmoitukseen liitettyjen selvitysten perusteella tai muutoin osoitetaan, että:

- 1) toimintaa hoidetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti;
- 2) tuotteiden ja niistä muodostuvien jätteiden uudelleenkäytössä, hyödyntämisessä ja muussa jätehuollosta otetaan huomioon tässä laissa tai sen nojalla säädetyt uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä koskevat tavoitteet ja muut velvoitteet;
- 3) tuottajayhteisö on toiminnan laajuus ja luonne huomioon ottaen riittävän vakavarainen asianmukaisten jätehuoltotoimenpiteiden varmistamiseksi taikka että se vaadittaessa asettaa riittävän vakuuden.

Tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta on tehtävä päätös. Tiedostoon merkitsemisen tai hyväksymisen yhteydessä ympäristökeskus voi asettaa tarpeellisia velvoitteita tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten asettamien velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi.

L:lla [452/2004](#) lisätty 50 c § tulee voimaan 1.9.2004.

9 LUKU

Tiedonhankinta, tarkastus ja valvonta

51 §

Selvilläolo- ja kirjanpitovelvollisuus

Tuotannon harjoittajan ja tuotteen valmistajan tai maahantuojan on oltava riittävän hyvin selvillä tuotannossaan tai tuotteestaan syntyvästä jätteestä, sen terveys- ja ympäristövaikutuksista sekä sen määrän ja haitallisuuden vähentämisestä ja jätehuollosta sekä mahdollisuuksista kehittää tuotantoaan tai tuotettaan siten, että jätteen määrä ja haitallisuus vähenee.

Jätteen haltijan on oltava riittävän hyvin selvillä hallinnassaan olevan jätteen määrästä, lajista, laadusta, alkuperästä ja jätehuollon kannalta merkityksellisistä ominaisuuksista sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista.

Ympäristöluvan haltijan, ongelmajätteen tuottajan, lukuun ottamatta kotitaloutta, sekä ongelmajätteen ammattimaisen kuljetuksen suorittajan ja 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun jätteen myyjän ja välittäjän on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyneen, kerätyn, varastoidun tai välivarastoidun, kuljetetun, hyödynnetyn tai käsitellyn sekä myydyn tai välitetyn jätteen määrästä, lajista, laadusta ja alkuperästä, sekä toimitettaessa jäte muualle, sen syntypaikasta samoin kuin toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljetus- ja hyödyntämistavasta tai käsitellytavasta. Kirjanpitovelvollisuus koskee myös 18 b §:ssä tarkoitettua tuottajaa 18 f §:ssä tarkoitettujen tietojen osalta. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu 3 momentti tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Ympäristöluvan haltijan, ongelmajätteen tuottajan, lukuun ottamatta kotitaloutta, sekä ongelmajätteen ammattimaisen kuljetuksen suorittajan ja 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun jätteen myyjän ja välittäjän on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyneen, kerätyn, varastoidun tai välivarastoidun, kuljetetun, hyödynnetyn tai käsitellyn sekä myydyn tai välitetyn jätteen määrästä, lajista, laadusta ja alkuperästä, sekä toimitettaessa jäte muualle, sen syntypaikasta samoin kuin toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljetus- ja hyödyntämistavasta tai käsitellytavasta. ([4.2.2000/91](#))

Valvonta- tai lupaviranomainen voi yksittäistapauksessa ja ympäristöministeriö yleisesti antaa määräyksiä ja ohjeita siitä, miten selvilläolo- ja kirjanpitovelvollisuus on täytettävä.

52 § (19.6.1997/605)

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen alueen puhdistamisvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta. Pirkanmaan ympäristökeskuksella ja ympäristöministeriöllä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot

tuotteiden valmistuksesta ja maahantuonnista, niiden uudelleenkäytöstä sekä jätteinä käytöstä poistettavien tuotteiden ja niiden osien uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen alueen puhdistamisvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta. ([4.2.2000/91](#))

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on oikeus saada toimintaansa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta viranomaiselta.

53 § ([19.6.1997/605](#))

Kansainvälinen tiedonvaihto

Valvontaviranomainen, ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus saavat antaa Suomea velvoittavassa kansainvälisessä sopimuksessa edellytetyt tietoja sopimuksessa tarkoitetulle ulkomaiselle toimielimelle, kansainväliselle järjestölle ja yhteistyöhön osallistuvalla valtiolla.

54 §

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomaisella tai sen määrämällä henkilöllä on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen valvontaa varten oikeus tehdä tarkastuksia muussa paikassa kuin asunnossa sekä tarkastusta varten saada tarpeelliset tiedot, nähdä tarpeelliset asiakirjat, tehdä tarvittavat mittaukset tai tutkimukset sekä ottaa tutkimusten kannalta tarpeelliset kohtuullisen suuruiset näytteet. Ennen toimiin ryhtymistä on paikan haltijalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei tarkastuksen tarkoitus edellytä muuta.

Valvontaviranomainen voi päättää, että tarkastetun paikan haltijan on maksettava mittauksista tai tutkimuksista aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Mittauksen tai tutkimuksen tulokset on annettava tiedoksi tarkastetun paikan haltijalle.

55 §

55 § on kumottu L:lla 4.2.2000/91.

56 §

Virka-apu

Poliisin ja tulliviranomaisen on tarvittaessa annettava valvontaviranomaiselle virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

10 LUKU

Pakkokeinot ja seuraamukset

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos jätehuollossa tai muussa tässä laissa tarkoitetussa toiminnassa rikotaan tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, valvontaviranomainen tai ympäristöministeriö voi kieltää rikkojaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä ja määrätä säännösten rikkojan määrämässään ajassa täyttämään velvollisuutensa sekä määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista. Väliaikaisista toimista aiheutuneet kustannukset maksaa se, joka on toiminut säännösten vastaisesti.

([19.6.1997/605](#))

Jos tuote ei täytä tämän lain tai sen nojalla asetettuja vaatimuksia, voi ympäristöministeriö:

- 1) velvoittaa tekemään tuotteeseen sellaiset muutokset, että se täyttää edellä mainitut vaatimukset, sekä osoittamaan ne tehdyiksi;
- 2) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi tuotteen valmistuksen, maahantuonnin, välittämisen, myymisen, luovuttamisen tai käytön taikka määrätä ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotka koskevat edellä mainituin tavoin markkinoille jo luovutettua tuotetta; sekä
- 3) määrätä, että tuote on käsiteltävä tai hyödynnettävä jätteenä.

Jos tuottaja tai tuottajayhteisö ei ole järjestänyt tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä ja muuta jätehuoltoa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla, Pirkanmaan ympäristökeskus voi velvoittaa saattamaan toiminnan lain mukaiseksi tai peruuttaa tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan päätöksensä. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) lisätty 3 momentti tulee voimaan 1.9.2004.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuhka

Ympäristöministeriö, alueellinen ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka Pirkanmaan ympäristökeskus tuottajavastuuta koskevien säännösten noudattamiseksi tai Suomen ympäristökeskus jätteensiirtoasetuksen perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Ympäristöministeriö, alueellinen ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka Suomen ympäristökeskus jätteensiirtoasetuksen perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään. ([19.6.1997/605](#))

Uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja keskeyttämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa ([1113/90](#)) säädetään.

59 § ([4.2.2000/91](#))

Asian vireille saattaminen

Edellä 21 ja 57 §:ssä tarkoitettua määräystä koskevan asian voi panna vireille alueellisessa ympäristökeskuksessa tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa:

- 1) se, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät.

60 § ([4.6.2004/452](#))

Jäterikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa, 6 §:n 1 momentin 6 tai 8 kohdassa, 7 §:n 4 momentissa, 17 §:n 1 momentissa, 18 c §:n 4 momentin 2 kohdassa, 18 g §:n 4 momentissa, 18 n tai 19 §:ssä, 40 §:n 3 momentissa, 50, 57 tai 73 a §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa tai määräystä,

2) laiminlyö 7–9 §:ssä, 12 tai 14 §:ssä, 15 §:n 1 momentissa, 18 c–18 m §:ssä, 51 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua velvollisuuden, tai

3) toteuttaa jätteen kansainvälisen siirron jätteensiirtoasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *jäterikkomuksesta* sakkoon.

Jäterikkomuksesta tuomitaan niin ikään se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo 13 §:n 1 momentin nojalla annettua määräystä taikka laiminlyö 11 §:ssä, 20 §:n 1 tai 2 momentissa, 21, 49 tai 50 b §:ssä tarkoitettua velvollisuuden.

L:lla [452/2004](#) muutettu 60 § tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

60 § ([4.2.2000/91](#))

Jäterikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa, 6 §:n 1 momentin 6 tai 8 kohdassa, 7 §:n 4 momentissa, 17 §:n 1 momentissa, 18 tai 19 §:ssä, 22 §:n 1 momentissa, 40 §:n 3 momentissa, 50 §:ssä, 55 §:n 2 tai 3 momentissa, 57 tai 73 a §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa tai määräystä,

2) laiminlyö 7-9 §:ssä, 12 tai 14 §:ssä, 15 §:n 1 momentissa, 22 §:n 2 tai 3 momentissa, 51 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua velvollisuuden, tai

3) toteuttaa jätteen kansainvälisen siirron jätteensiirtoasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *jäterikkomuksesta* sakkoon.

Jäterikkomuksesta tuomitaan niin ikään se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo 13 §:n 1 momentin nojalla annettua määräystä taikka laiminlyö 11 §:n 1 momentissa, 20 §:n 1 tai 2 momentissa, 21 tai 49 §:ssä tarkoitettua velvollisuuden.

61 § ([21.4.1995/712](#))

Viittaussäännös

Rangaistus vastoin tämän lain 60 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään [rikoslain 48 luvun 1-4 §:ssä](#).

62 § ([30.4.1999/554](#))

Rikesakko

Rikesakosta seuraamuksena 19 §:ssä tarkoitettua roskaamiskiellon vähäisestä rikkomisesta säädetään rikoslain 2 a luvun 9 §:n 3 momentissa ja mainitun 9 §:n nojalla annetulla asetuksella.

63 §

63 § on kumottu L:lla 21.5.1999/661.

64 §

64 § on kumottu L:lla 26.10.2001/893.

65 § ([19.6.1997/605](#))

Teettämisuhan kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti

Jos irtaimen omaisuuteen kohdistuva teettämisuha on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, ympäristöministeriöllä, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Mahdollinen ylijäämä on palautettava omistajalle.

11 LUKU

Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

66 § ([4.2.2000/91](#))

Muutoksenhaku

Muutosta tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa ([586/1996](#)) säädetään. Muutosta 17 §:ssä tarkoitettuja kunnallisia jätehuoltomääräyksiä ja 30 §:ssä tarkoitettua taksaa koskeviin päätöksiin haetaan kuitenkin siten kuin kuntalaissa ([365/1995](#)) säädetään.

Muutosta tämän lain nojalla annettuun päätökseen saa hakea 59 §:ssä tarkoitettu asianosainen ja rekisteröity yhdistys tai säätiö.

67 § ([4.2.2000/91](#))

Täytäntöönpano

Jätteensiirtoasetuksen ja tämän lain 21, 31, 50, 57 ja 58 §:n sekä erityisestä syystä 50 a §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

12 LUKU

Erinäiset säännökset

68 §

Jäteneuvonta

Kunnan on huolehdittava tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeellisista neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävistä.

Jos jätehuolto on järjestetty 3 a luvussa tarkoitettua tuottajavastuun mukaisesti, tuottajan, tuottajayhteisön ja muun taloudellisen toimijan on tarvittaessa yhteistoiminnassa kunnan kanssa huolehdittava tarpeellisista neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävistä sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. ([4.6.2004/452](#))

L:lla [452/2004](#) muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Jos jätehuolto 18 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla säädetään tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan, pakkaajan tai käyttäjän taikka tuottajayhteisön velvollisuudeksi, myös näiden ja tarpeen mukaan muunkin jätehuoltovelvollisen on tarvittaessa yhteistoiminnassa kunnan kanssa huolehdittava valtioneuvoston päätöksen

täytäntöön panemiseksi tarpeellisista neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävistä sen mukaan kuin valtioneuvosto päätöksellään säätää. ([19.6.1997/605](#))

69 §

Tutkimuslaboratorion määrääminen

Tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten edellyttämä tuotteen tai jätteen ominaisuuksia sekä terveys- ja ympäristövaikutuksia koskeva tutkimus voidaan edellyttää tehtäväksi viranomaisen hyväksymässä laboratoriossa.

70 § ([4.6.2004/452](#))

Jäte- ja tuottajatiedostot

Valvontaviranomaisten on pidettävä jätetiedostoa ja tuottajatiedostoa niille tämän lain mukaan tehtävistä ilmoituksista sekä niiden perusteella tehdyistä päätöksistä.

L:lla [452/2004](#) muutettu 70 § tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

70 § ([4.2.2000/91](#))

Jätetiedosto

Valvontaviranomaisten on pidettävä tiedostoa (*jätetiedosto*) niille tämän lain mukaan tehtävistä ilmoituksista sekä niiden perusteella tehdyistä päätöksistä.

71 § ([4.6.2004/452](#))

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ([621/1999](#)) säädetyn salassapidon estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammatillisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle, Suomen ympäristökeskukselle tai Pirkanmaan ympäristökeskukselle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi taikka syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa tulliviranomaisille jäteverolain ([495/1996](#)) sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain 4 §:n ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 7 §:n toimeenpanoa varten.

L:lla [452/2004](#) muutettu 71 § tulee voimaan 1.9.2004. Aiempi sanamuoto kuuluu:

71 § ([21.5.1999/661](#))

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ([621/1999](#)) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammatillisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle, Suomen ympäristökeskukselle sekä syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi.

72 § ([4.2.2000/91](#))

Maksut ilmoitusten käsittelystä

Edellä 8 luvussa tarkoitetun ilmoituksen käsittelystä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta sekä 5 tai 18 §:n nojalla valtioneuvoston antamassa säädöksessä tarkoitettujen valtion viranomaiselle tehtävien ilmoitusten ja valtion viranomaiselle määräajoin toimitettavien seurantatietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta voidaan periä maksu. Maksun suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa ([150/1992](#)) säädetään.

73 § ([29.12.1994/1413](#))

Kustannusten ja maksujen periminen

Kunnan jätemaksu sekä jätteensiirtoasetuksen 33 artiklassa tarkoitetut kustannukset, tämän lain 54 §:n 2 momentissa tarkoitetut kustannukset ja 72 §:ssä tarkoitetut maksut saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetussa laissa ([367/61](#)) säädetään.

73 a § ([29.12.1994/1419](#))

Jätteen polttamiskielto Suomen vesialueella

Jätteen polttaminen Suomen vesialueella on kielletty.

Alusten tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvasta jätteen polttamisesta aluksilla säädetään kuitenkin aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetussa laissa ([300/79](#)).

74 §

Tarkemmat säännökset

Asetuksella voidaan säätää:

- 1) aineen tai esineen luokittelusta jätteeksi ja jätteen luokittelusta ongelmajätteeksi sekä siitä, mitkä toiminnot ovat hyödyntämistä ja käsittelyä;
- 2) jätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä sekä tietojen antamisesta jätteestä jätehuollon järjestämistä varten;
- 3) jätehuollon järjestämisessä noudatettavista yleisistä laatuvaatimuksista;
- 4) ympäristöhallinnon tehtävistä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöön panemiseksi;

([24.1.1995/63](#))

5) poikkeuksia tämän lain soveltamisesta puolustusvoimissa, jos maanpuolustuksen kannalta tärkeät syyt sitä edellyttävät, sekä tämän lain mukaisista valvontaviranomaisista puolustusvoimissa;

6) jäteasiain neuvottelukunnasta;

7) valtion viraston tai laitoksen velvollisuudesta antaa lausuntoja 36-38 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille sekä muista asiantuntijaviraston tai -laitoksen tämän lain mukaisista tehtävistä;

8) 35 §:ssä tarkoitettua jätehuoltotyöstä;

9) jätteen kansainvälisen siirron hyväksymisestä ja toiminnan ilmoittamisesta jätetiedostoon annettujen säännösten soveltamisesta sekä jätetiedostosta;

10) 9 luvussa tarkoitetuista kirjanpidosta ja tarkastuksista annettujen säännösten soveltamisesta; ([29.12.1994/1413](#))

11) jätteensiirtoasetuksen edellyttämästä tai oikeuttamasta täytäntöönpanoluonteisesta seikasta; sekä ([29.12.1994/1413](#))

12) muusta 1-11 kohtaann rinnastettavasta tämän lain täytäntöönpanemiseksi tai soveltamiseksi tarpeellisesta seikasta.

([29.12.1994/1413](#))

75 §

Ympäristöministeriön valtuudet

Ympäristöministeriö voi:

- 1) vahvistaa luettelon yleisimmistä jätteistä sekä ongelmajätteistä;

2) antaa määräyksiä 7 luvussa tarkoitetun alueellisen jätesuunnitelman sisällöstä, laatisesta ja suunnitelmaa varten toimitettavista tiedoista sekä toimista, jotka ovat tarpeen jätesuunnitelman vastaisten jätteen siirtojen estämiseksi; ([24.1.1995/63](#))

3) määrätä tai hyväksyä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten soveltamiseksi tarvittavat standardit; 4) antaa tarkempia määräyksiä tämän lain nojalla annettavan asetuksen tai valtioneuvoston päätöksen soveltamisesta taikka myöntää poikkeuksia niistä asetuksessa säädetyissä tai valtioneuvoston päätöksessä määrättyissä tapauksissa; sekä 5) antaa ohjeita tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi ja soveltamiseksi.

13 LUKU

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

76 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. (L 1072/1993 tuli A:n 1389/1993 mukaisesti voimaan 1.1.1994.)

Tällä lailla kumotaan 31 päivänä elokuuta 1978 annettu jätehuoltolaki ([673/78](#)) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

77 §

Aikaisempien säännösten soveltaminen

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, jollei tämän lain nojalla toisin säädetä tai valtioneuvosto toisin määrää.

Roskaantumiseen ja maaperän saastumiseen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sekä kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsittelypaikkaan, jonka toiminta on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Saastuneen alueen puhdistamisesta määrää kuitenkin alueellinen ympäristökeskus. Edellä tarkoitettuihin säännöksiin perustuvien velvollisuuksien noudattamiseksi annettavista määräyksistä on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä tämän lain 57, 58 ja 66 §:ssä säädetään. Rikokseen sovellettavasta laista säädetään rikoslain voimaan panemisesta annetun asetuksen 3 §:ssä. ([24.1.1995/63](#))

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun roskaantumiseen ja maaperän saastumiseen sovelletaan lisäksi tämän lain 25 ja 26 §:n säännöksiä.

78 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain 49 §:n ja 7 luvun mukaiset velvoitteet on täytettävä viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Jätehuoltolain 22 §:n nojalla annetut valtioneuvoston määräykset ja 24 §:n nojalla annetut kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat edelleen voimassa, kunnes tämän lain nojalla toisin säädetään tai määrätään, kunnalliset jätehuoltomääräykset kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 1995. ([29.12.1994/1413](#))

Jätehuoltolain nojalla hyväksytyt jätehuoltosuunnitelmaa ja ongelmajätteiden käsittelylupia noudatetaan edelleen kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta, tai jos toiminta edellyttää tässä laissa tarkoitettua jätelupaa, siihen asti, kunnes jätelupa on myönnetty. Jos jätehuoltosuunnitelmaan tai ongelmajätteiden käsittelylupaan perustuva toiminta taikka muu ennen tämän lain voimaantuloa harjoitettu toiminta edellyttää tässä laissa tarkoitettua jätelupaa, on lupaa koskeva hakemus tehtävä viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta ja toiminta saatettava tämän lain edellyttämään kuntoon lupapäätöksessä asetettavassa määräajassa, jollei tämän lain nojalla toisin säädetä tai valtioneuvosto toisin määrää.

Jätehuoltosuunnitelmaa tai ongelmajätteiden käsittelylupaa voidaan hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta muuttaa noudattaen soveltuvin osin tämän lain 46 ja 47 §:n säännöksiä. Toimivalta jätehuoltosuunnitelmaa koskevassa asiassa kuuluu alueelliselle ympäristökeskukselle, jos lääninhallitus on hyväksynyt asianomaisen suunnitelman, ja muussa tapauksessa kunnan ympäristölupaviranomaiselle. Toimivalta ongelmajätteiden käsittelylupaa koskevassa asiassa kuuluu alueelliselle ympäristökeskukselle. ([24.1.1995/63](#))

Jätettä saa luovuttaa tämän lain 15 §:n 1 momentin estämättä myös tämän pykälän 3 tai 4 momentin nojalla voimassa olevan jätehuoltolain nojalla hyväksytyyn jätehuoltosuunnitelman tai ongelmajätteiden käsittelyluvan saaneeseen paikkaan taikka jätehuoltolaissa tarkoitettuun yleiseen jätteiden käsittelypaikkaan, jollei tätä ole erikseen kielletty. Vastaavasti huolehtimisvelvollisuus jätehuollon järjestämisestä siirtyy tällöin edellä mainitulle vastaanottajalle.

Jos kiinteistö on jätehuoltolain 14 §:n nojalla jätetty järjestetyn jätteenkuljetuksen ulkopuolelle, on jätteen haltijan liityttävä tässä laissa tarkoitettuun järjestettyyn jätteenkuljetukseen, jos kunta niin päättää.

HE 77/93, YmVM 11/93, ETA-sopimuksen liite XX: neuvoston direktiivi (75/442/ETY ja 91/156/ETY)

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

29.12.1994/1413:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Jätteen kansainvälisessä siirrossa, josta on tehty ilmoitus ja annettu päätös ennen tämän lain voimaantuloa, noudatetaan soveltuvin osin tämän lain säännöksiä.

HE 305/94, YmVM 13/94, Neuvoston asetus (ETY) N:o 259/93, EYVL N:o L 30, 6.2.1993, s. 1

29.12.1994/1419:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

HE 323/94, YmVM 16/94

24.1.1995/63:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1995.

HE 241/94, YmVM 14/94

17.2.1995/219:

HE 358/94, YmVM 19/94

3.3.1995/298:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1995.

Maksuun, joka oli viivästyneenä tämän lain tullessa voimaan, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tätä lakia voidaan kuitenkin soveltaa, jos se johtaa lievempään viivästysseuraamukseen kuin aiempi laki.

HE 292/94, TaVM 58/94

21.4.1995/712:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

HE 94/93, LaVM 22/94, SuVM 10/94

5.12.1996/1015:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

HE 212/1996, YmVM 7/1996, EV 169/1996

19.6.1997/605:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1997.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 75/1997, YmVM 5/1997, EV 71/1997

5.2.1999/147:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

HE 101/1998, YmVM 6/1998, EV 248/1998

30.4.1999/554:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

HE 74/1998, LaVM 25/1998, EV 274/1998

21.5.1999/661:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999.

HE 30/1998, HaVM 31/1998, EV 303/1998

4.2.2000/91:

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla. (*L 91/2000 tuli L:n 113/2000 mukaisesti voimaan 1.3.2000.*)

HE 84/1999, YmVM 4/1999, LaVL 15/1999, PeVL 11/1999, MmVL 18/1999, EV 100/1999

26.10.2001/893:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

HE 80/2000, LaVM 14/2001, EV 94/2001

4.6.2004/452:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Tätä lakia sovelletaan 18 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin valtioneuvoston asetuksella säädettävistä ajankohdista lukien.

Jätelain nojalla annetut valtioneuvoston päätökset käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisestä ja käsittelystä ([1246/1995](#)), pakkauksista ja pakkausjätteestä ([962/1997](#)) sekä keräyspaperin talteenotosta ja hyödyntämisestä ([883/1998](#)), ovat voimassa siltä osin, kun ne eivät ole ristiriidassa tämän lain kanssa, kunnes ne on korvattu tämän lain nojalla annetuilla valtioneuvoston asetuksilla.

Lain 18 b §:ssä tarkoitettujen tuottajien ja 18 g §:ssä tarkoitettujen tuottajayhteisöjen on tehtävä lain 50 b §:ssä edellytetty ilmoitus Pirkanmaan ympäristökeskukselle tuottajatiedostoon merkitsemistä tai hyväksymistä varten kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Määräajasta sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajien ja tuottajayhteisöjen osalta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

[Jätelain 11 §:n](#) 2 momentin nojalla myönnetty vapautukset järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymisestä ja jätelailla kumotun jätehuoltolain ([673/1978](#)) [14 §:n](#) nojalla tehdyt päätökset kiinteistön jättämisestä järjestetyn jätteenkuljetuksen ulkopuolelle lakkaavat olemasta voimassa 1 päivästä tammikuuta 2006 lukien.

HE 152/2003, YmVM 4/2004, EV 39/2004, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY (31994L0062); EYVL N:o L 365, 31.12.1994, s. 10, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY (32000L0053); EYVL N:o L 269, 21.10.2000, s. 34, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/96/EY (32002L0096); EYVL N:o L 37, 13.2.2003, s. 24